Universitat de les Illes Balears

Guillem Cifre de Colonya

Memòria del Treball de Fi de Grau

El Rugbi com eina per treballar l'educació en valors

Aida Mestre Fons

Grau d'Educació Primària

Any acadèmic 2019-20

DNI de l'alumne: 45371352 B

Treball tutelat per Pere Palou

Departament d' Educació física

RESUM

El present Treball de Fi de Grau esdevé un recurs didàctic per treballar l'educació en valors en alumnes de primària juntament amb un esport de contacte com és el rugbi. En els darrers anys ha hagut estudis que remarcaven l'increment de la violència entre els alumnes dintre de la comunitat educativa. Aquest ha estat el motiu principal pel qual a través d'aquest treball de fi de grau es pretén treballar els valors del respecte, la companyonia, la inclusió, la integritat i la igualtat dintre de diverses activitats lúdiques enfocades a l'àrea d'Educació Física. Així doncs, es presenta tot un seguit d'activitats classificades segons els seus objectius afectius, motrius i cognitius en les quals els alumnes de primària aprenen algunes de les tècniques bàsiques del rugbi i treballen els valors esmentats anteriorment mentre compleixen els objectius motrius presents al currículum de les Illes Balears. A més a més, les activitats estan incloses i distribuïdes al llarg de sis sessions adaptades segons el desenvolupament maduratiu de cada curs de l'educació primària. En elles, es descriu el material necessari i es remarca els valors treballats durant la sessió, ja que la finalitat d'aquestes és treballar l'educació en valors mitjançant el rugbi. Finalment, dites intervencions no han pogut ser realitzades i per tant, no s'han pogut extreure resultats reals tot i que s'expliquen els resultats esperats.

Paraules clau: *Educació en valors, rugbi, Educació física.*

ABSTRACT

The presented final thesis is addressed to be an educational resource in order to work moral values on primary school students through rugby. Recently, there have been many surveys which point out the upward trend of violence rate by pupils in the educational community. Thus, in order to deal with this situation, the aims of this thesis are to work on educational values such as respect, friendshipness, integrity and equality in a group of activities focused on physical education. In this way, these have been classified and choosen according their affective, cognitive and movment skills so pupils can learn the basic principles of rugby and improve the moral values showed before, fullfilling the physical education objectives presented on the illes balears' curriculum. Moreover, the activites are thought to be held in a 6 months time period, depending on each primary school course. In each one, material required through each work, as well as moral values worked on, are described and outlined by their efectiveness. However, they could not have been done, so real results can only be supported by predicted conclusions, at the end of the thesis.

Keywords: *Educational values, rugby, Physics Education.*

ÍNDEX

1. **Tema** 4
2. **Justificació** 5
3. **Objectius** 6
4. **Hipòtesis de partida** 7
5. **Marc teòric** 8
   - **5.1. Educació en valors** 8
     - **5.1.1. La convivència escolar** 12
   - **5.2. Filosofia i valors del rugbi** 16
   - **5.3. El rugbi dins l'escola** 17
6. **Recurs didàctic** 19
7. **Resultats** 38
8. **Conclusions** 40
9. **Bibliografia** 42
10. **Annexos** 45

1. Tema

L'Educació Física esdevé un motor d'aprenentatge social, ja que és una àrea on sorgeixen tota classe de vivències i experiències en primera persona, i al mateix temps requereix la interacció social per desenvolupar els seus continguts.

Així doncs, el tema del meu Treball de Fi de Grau esdevé un treball de desenvolupament de mitjans o recursos didàctics i tracta sobre El Rugbi com eina per treballar l'educació en valors.

Partim que la convivència escolar és el conjunt de relacions humanes que s'estableixen entre tots els que formen part d'una institució educativa, ja siguin estudiants, docents, directors, pares... en un pla d' igualtat i respecte. N. Monzonís (2019) va dissenyar un programa d'intervenció des de l'àrea d'Educació física on es justifica el paper de l'escola per formar una ciutadania justa i capaç d'afrontar creativament els conflictes.

El meu treball es focalitzarà en treballar aquest respecte i igualtat dels mateixos estudiants durant les sessions d'Educació física donada la reiteració de situacions en què els alumnes no són capaços de resoldre situacions de conflicte per si mateixos. Per tant, mitjançant els valors presents al rugbi es treballà tota la resta.

D'altra banda, Sánchez-Alcaraz, B. J., Ocaña-Salas, B., Gómez-Mármol, A., i Valero Valenzuela, A. (2020) suggereixen la implantació de models pedagògics orientats a l'educació en valors com la responsabilitat o l'esportivitat per a poder reduir la violència escolar. Per tant, aquests valors tan exigits es treballaran mitjançant els grups cooperatius i la coeducació a les sessions d'Educació Física a través de la pràctica del rugbi com esport, ja que segons F. Ribas de Aguiar (2011) considera el rugbi com un esport amb una forta presència de valors en les seves pràctiques i els seus practicants posen com a característica valorar els aspectes culturals, socials i morals de l'esport.

La finalitat del treball proposat és donar les eines necessàries als alumnes perquè aquests tinguin el "com" per resoldre conflictes per si mateixos mitjançant la pràctica del rugbi (grups cooperatius i coeducació) durant les sessions d'Educació Física.

2. Justificació

Durant el meu període de pràctiques en Educació Primària, tant el *Pràcticum I* i el *Pràcticum II*, vaig observar una problemàtica que normalment passa desapercebuda perquè s'ha convertit en un costum que l'hem pogut viure tant com alumne com a docent. Parlo de les disputes entre els mateixos alumnes que han esdevingut un conflicte i que no es resol fins que un adult, sigui el mestre o tutor es fa càrrec.

D'altra banda, Ceballos, Nieves, Correa, Piñeiro, Rodriguez i Vega (2012) afirmen que hi ha una tendència significativa d'augment en funció al curs respecte a la freqüència dels conflictes en el sistema escolar. Per tant, com s'ha explicat al primer punt del tema, si tractem aquests conflictes de tal forma que els propis alumnes siguin capaços de resoldre'ls per si mateixos, tal com argumenta Cancelada (2020): "la coexistència pacífica dels membres de la comunitat educativa, suposa una interrelació positiva entre ells i permet l'adequat compliment dels objectius educatius en un clima que propicia el desenvolupament integral dels estudiants" (p. 35).

Finalment, Marta Capllonch Bujosa, Sara Figueras i Marcos Castro (2018) realitzaren una investigació en la qual es van utilitzar tècniques de recollida d'informació tant comunicatives com qualitatives. Les dades recollides els va permetre profunditzar en aquells aspectes que dificulten la prevenció i resolució de conflictes (dimensió exclusiva), i en aquells que afavoreixen l'enteniment i superació de conflictes (dimensió transformadora). Així doncs, El Rugbi com eina per treballar la convivència escolar tindrà com inici i acabament un qüestionari destinat a tots els alumnes per tal conèixer els valors i les vivències experimentades abans i després d'haver posat en marxa aquesta proposta, i durant, es realitzarà una petita unitat didàctica en la qual es treballaran els valors esmentats al primer punt des d'un enfocament esportiu (rugbi).

3. Objectius

Objectiu principal

- Treballar l'educació en valors mitjançant el rugbi a les classes d'EF.

Objectius específics

- Treballar de forma cooperativa els valors del rugbi mitjançant la creació d'un recull.
- Millorar les relacions afectives del grup classe.
- Facilitar jocs que permetin desenvolupar actituds i valors coeducatius, no sexistes i cooperatius.
- Manifestar solidaritat i companyonia mentre es treballa la convivència i la cooperació.
- Evitar la discriminació per característiques personals, sexuals o socials durant els jocs.

L'objectiu principal d'aquest recurs didàctic és el de treballar a les classes d'Educació Física els valors del rugbi. Com hem esmentat anteriorment, el rugbi presenta valors essencials per treballar la convivència en el centre. Per tant, el que es pretén realitzar és un recull el qual faciliti jocs que permetin desenvolupat actituds i valors coeducatius, no sexistes i cooperatius. A més, també té la finalitat d'aconseguir que els alumnes manifestin solidaritat i companyonia.

4. Hipòtesis de partida

Com s'ha descrit anteriorment, aquest Treball de Fi de Grau esdevé un recull d'activitats coeducadores i cooperatives enllaçades als valors presents al rugbi per tal d'aplicar-les a les sessions d'Educació Física i així, treballar l'educació en valors.

D'altra banda, a causa dels conflictes entre alumnes presents en la comunitat educativa i en horari lectiu, em van sorgir quatre hipòtesis que al llarg d'aquesta intervenció es verificaran.

H 0: Jugar al rugbi incrementa la reflexió dels valors presents a aquest esport.

H 1: Treballar la companyonia, la integritat, el respecte, la igualtat i la inclusió disminueix els conflictes entre els alumnes.

H 2: Fomentar els valors esmentats a través d'una bona comunicació amb els alumnes.

H 3: Interioritzar el valor de la igualtat, la inclusió i el respecte enforteix la seguretat i la confiança en si mateix i amb els altres.

Aquestes quatre hipòtesis són la base de l'estudi de la meva intervenció pel que fa a l'ensenyament de l'educació en valors de forma pràctica mitjançant el rugbi dintre l'àrea d'Educació física. Tal com s'ha esmentat als objectius, mitjançant la part final de les sessions destinada a la reflexió dels valors treballats, es comprovarà si s'han assolit i entès els valors indicats. D'altra banda, es pretén treballar els valors de la companyonia, la integritat, el respecte, la igualtat i la inclusió en cada una de les sessions destinades als dos cicles de primària. Per poder aconseguir-ho cal garantir una bona comunicació entre els mateixos alumnes i el docent. I finalment, el que és pretén també de forma indirecta es reduir els conflictes entre alumnes en l'àmbit educatiu.

5. Marc teòric

5.1. Educació en valors

El 2019, Benito, definí l'educació en valors com:

> És un terme molt ampli, consisteix a formar les persones tant en l'àmbit moral com en el cívic per aconseguir que siguin iguals, responsables i fins i tot empàtiques amb la resta. Amb això, s'aconsegueix que es comportin adequadament i tinguin respecte a la resta de ciutadans. A través d'aquesta educació, els alumnes / es poden ser capaços de complir les normes i els reptes que van sorgint en el seu dia a dia en la societat, a més de construir i formar un món més just (p. 6).

Seguint amb la definició, Granados (2010), citat per Benito (2019) la va definir com "educar en valors és educar l'alumnat perquè s'orienti i sàpiga el valor real de les coses" (p. 14) o bé per Pascual (1988), citat per Benito (2019):" una educació centrada en els valors és una educació centrada en l'home" (p. 14). Amb unes altres paraules, MarínDíaz i Sánchez-Cuenca (2015), ambdós citats per Benito (2019):" els valors es produeixen en tant que la persona és un ésser de valors" (p. 14).

Al segle XIX, a Anglaterra, es creia que l'esport educava el caràcter. Però, l'esport com a ensenyament de valors també presenta contravalors. No obstant això, l'esport amb valors presenta una sèrie de característiques:

- Té un caràcter lúdic i vivencial.
- Presenta contínues situacions d'interaccions.
- És de caràcter divers i universal.
- Presencia mediàtica i quotidiana.
- Té rituals i una filosofia propis d'algunes activitats esportives.

La primera característica esmentada és la de caràcter lúdic i vivencial. Aquesta fa referència al fet que els nens i nenes experimenten situacions de fracàs i èxit properes a

la realitat. A més a més, es relacionen entre ells, han de complir unes normes i regles, ets La segona característica correspon a les contínues situacions d'interacció. L'esport implica que es duguin a terme moltes situacions d'interacció i així, es desenvolupin habilitats. Aquestes situacions són: situacions de contacte, cooperació, col·laboració i diàleg i aparició de conflictes: han d'aprendre a reconèixer les conseqüències i sobretot a resoldre els conflictes de manera conjunta i per mediació. La tercera característica correspon al caràcter universal i alhora divers. Hi ha diverses cultures per a la qual cosa esdevé un fenomen social universal. D'altra banda, treballar amb diferents cultures provoca una disposició a l'acceptació de diverses persones i a respectar el seu origen. La quarta és la presència mediàtica i quotidiana. L'esport és vist com a espectacle i s'utilitza per fer màrqueting de roba d'esport, marques famoses, cotxes esportius… la qual cosa, ens dóna peu a la reflexió. Finalment, els valors transmesos per l'esport també venen condicionats pels rituals i la filosofia propis d'algunes activitats esportives. Cada activitat física té la seva estructura intrínseca i pròpia de la cultura la qual està condicionada pel clima i l'entorn. Un exemple és el judo (els oponents es saluden abans de començar mostrant cert respecte cap a l'altre, autocontrol i col·laboració) (Solar i Serra, 2018).

Un cop esmentades i descrites les característiques de l'educació de l'esport amb valors ens centrarem amb l'assignatura d'Educació física com a transmissora d'aquests. L'EF esdevé una assignatura per generar valors positius pel que fa a la igualtat, el respecte, la tolerància i l'acceptació de les limitacions i possibilitats pròpies i dels altres (Hortigüela, Fernández-Riu i Pérez-Pueyo, 2016). No obstant això, també es pot convertir en una assignatura o matèria que fomenti la individualització, la frustració i la falta de companyonia i acceptació si no s'utilitzen metodologies reflexives de caràcter obert i participatiu (Dervent, 2015).

Per aquest motiu, és fonamental establir pràctiques pedagògiques que facin que els alumnes es sentin part del que estan aprenent i així no només siguin receptors d'informació. Per tant, el rol que adquireix el docent és clau per generar conductes i valors positius als alumnes (Bozkurt i Tel, 2016).

Segons Sánchez - Alcaraz, Cañadas, Valero, Gómez i Funes (2019) observaren que en els darrers anys, hi ha una preocupació cada cop més gran davant determinats

comportaments en nens, nenes i adolescents relacionats amb el descens del respecte i l'augment del fracàs i la violència escolar.

D'altra banda, Escartí, Gutiérrez i Pascual (2011) i Hernández, Díaz i Morales (2010), citat per Sánchez - Alcaraz, Cañadas, Valero, Gómez i Funes (2019) afirmaren que:

> Tant les institucions educatives com els diferents professionals dedicats a la infància i la joventut han plantejat la necessitat de dissenyar, implementar i avaluar els programes educatius adreçats a millorar les habilitats i competències dels estudiants i a prevenir comportaments disruptius (p.1)

A més a més, alguns d'aquests equips de recerca van seleccionar l'escola com el lloc idoni on implantar aquests programes, ja que els estudiants hi passen gran quantitat d'hores i perquè permet la creació d'un efectiu entorn per a l'aprenentatge de valors útils per a la vida. Per tant, s'ha destacat que les classes d'EF són especialment apropiades per a potenciar competències personals i socials en els estudiants perquè han d'esforçar-se per a aconseguir un objectiu, cooperar entre iguals o resoldre els conflictes que sorgeixen en el joc (Sánchez - Alcaraz, Cañadas, Valero, Gómez i Funes, 2019).

Seguint amb l'assignatura d'Educació Física com transmissora de valors, Ruiz i Cabrera (2004), citat per Latorre, Bueno, Martínez i Salas (2020), indicarem que "l'educació física i l'esport han estat considerats importants instruments per al desenvolupament de valors personals i socials, d'aquí la seva rellevància formativa i pedagògica " (p.11).

En aquest sentit, l'esport és vist com un instrument de desenvolupament moral i social en infants i nens sent així un mitjà apropiat per a aconseguir valors de tolerància, acceptació de regles, perseverança, treball en equip, superació dels límits, autodisciplina, ets. A més, del poder socialitzador com eina per integrar col·lectius (Latorre, Bueno, Martínez i Salas, 2020).

D'altra banda, la socialització, a través de l'esport, consisteix en l'aprenentatge d'actituds, valors i habilitats generals així com el joc net, la companyia o la conducta agressiva, i que s'adquireixen a partir de la pràctica esportiva i suposa a més, la posada en pràctica dels agents de socialització, l'estructura organitzativa, la filosofia dels

programes esportius, la família, les orientacions, etc (Latorre, Bueno, Martínez i Salas, 2020).

D'altra banda, Latorre, Bueno, Martínez i Salas (2020), recalcaren que:

> Aquest potencial socialitzador que té l'esport pot tenir conseqüències negatives o positives, segons la manera en què s'estableixi la interacció entre la persona que se socialitza, els agents socialitzadors i els contextos socials (p.11).

Finalment, en aquest sentit, l'esport constitueix un entorn neutre per a la socialització, sent els determinants del procés de socialització: per una banda els agents de socialització com els pares, entrenadors i organitzadors de competicions esportives; i per una altra banda, les diferents situacions socialitzants de l'esport infantil, és a dir, moment, lloc, persona, circumstàncies i conseqüències (Latorre, Bueno, Martínez i Salas, 2020).

Com a justificació, la Llei Orgànica 2/2006 inclou l'educació en valors. Des del principi, ens explica la importància dels principis de l'educació, la transmissió dels valors que afavoreixen a la llibertat personal, la responsabilitat, la ciutadania democràtica, la tolerància, la igualtat i la justícia (p. 10). A més a més, al llarg del document recalca la importància de la transmissió de valors concretament en l'article 1, punt C, F i I, en l'article 2, punts E i l, en l'article 17, punt A, en l'article 21, punt 3, a l'article 23, punt A, en l'article 91, punt G, a l'article 118, punt 1, en l' article 121, punt 1 i 2, en l'article 132, punt G, a l'article 151, punt I.

Així doncs, l'educació en valors ha de tenir un caràcter transversal, però es destaquen els següents: la llibertat, la responsabilitat, la ciutadania democràtica, la solidaritat, la tolerància, la igualtat, el respecte i la justícia que constitueixen la base de la vida en comú.

5.1.1. La convivència escolar

L'educació física esdevé una disciplina pedagògica emergent que afavoreix l'adquisició de competències clau per l'Educació Primària i posteriorment, útils a l'Educació Secundària Obligatòria (ESO). Dintre d'aquestes competències hi destaquen les relacionades amb el respecte pels altres, la cooperació, la solidaritat, el diàleg, la disciplina, el treball en equip, la igualtat de drets, la resolució de conflictes, entre d'altres (Muñoz, Lavega, Serna, Sáez de Ocáriz i March, 2017).

D'altra banda però estrictament relacionat, el 2017, Muñoz, Lavega, Serna, Sáez de Ocáriz i March, indicarem que segons el BOE (2015), l'Educació Física hauria de contribuir al desenvolupament de competències educatives en àmbits tan necessaris com el benestar emocional. No obstant això, Lavega, Filella, Agulló, Soldevila, i March (2011), Penya, i Canga (2009), citat per Muñoz, Lavega, Serna, Sáez de Ocáriz i March (2017) esmentaren que les noves generacions de docents d'Educació Física haurien de dominar l'ús del joc motor per educar competències bàsiques i atendre aspectes claus com per exemple l'educació de l'afectivitat, sovint ignorada per l'educació tradicional. Així, una de les primeres qüestions a abordar és el coneixement dels efectes pedagògics que poden provocar els diferents tipus de jocs motors (jocs cooperatius, en solitari, d'oposició) sobre àmbits tan rellevants com els estats d'ànim o emocions (Muñoz, Lavega, Serna, Sáez de Ocáriz i March, 2017).

Així doncs, abans de parlar de convivència escolar, és necessari comprendre que aquesta adquireix un significat particular d'acord amb les característiques del context i les particularitats dels subjectes que viuen dins aquest ambient educatiu. Per això, és de gran importància el reconeixement de l'altre com a recurs que ens permet conèixer la seva subjectivitat. D'altra banda, la convivència escolar és un dels factors que influeixen directe o indirectament en l'aprenentatge i per aquest motiu s'ha convertit en una de les preocupacions dels estaments educatius, ja que quan s'analitzen els protocols que s'utilitzen per a la resolució de conflictes convencionals, s'observa que han aconseguit pocs avanços per millorar les relacions entre els membres de la comunitat educativa (Hoyos i Sandoval, 2018).

Ara si, la convivència escolar esdevé un fenomen social quotidià, dinàmic i complex, que s'expressa i construeix en i des de la interacció que es viu entre diferents actors de la comunitat educativa, que comparteixen un espai social que va creant i recreant la cultura escolar pròpia d'aquest establiment (Ascorra, Cuadros, Cárdenas i García-Meneses, 2020).

Una altra definició de convivència escolar segons Ramírez (2016), citat per Ancco (2019) és:

> La convivència escolar s'entén com a prevenció de violència, generació de climes escolars constructius / nutritius i / o formació ciutadana, ha de ser part de la garantia del dret i per tant s'ha anat constituint com un eix cada vegada més central de les polítiques educatives, per tant l'escola ha de ser un espai on els nens construeixin aprenentatges acadèmics i socioemocionals i aprenguin a conviure de manera democràtica, convertint-se en els protagonistes de societats més justes i participatives. (p. 2)

En la convivència escolar, l'ésser humà és un animal social i són aquelles habilitats socials les que construeixen ponts i nexes amb el nostre ambient extern expressant adequadament els nostres sentiments i tenint reaccions correctes davant les situacions de conflicte que puguem enfrontar donant-li èmfasi al respecte cap als altres (Huaita, 2019).

Un cop esmentada la definició de convivència escolar i contextualitzada, esdevé de gran importància, ja que com a subjectes ens proporciona estratègies per la resolució de conflictes i de maneig de les emocions, ens permet interactuar i col·laborar davant d'una situació de convivència, i això transcendeix en el moment que reflexionem sobre el paper que tenen les normes. Pel que fa a l'àmbit educatiu, la convivència escolar es converteix en un escenari de debilitats i d'oportunitats de solució per als docents i per als estudiants a l'interior de les institucions. Per als docents, és clara la necessitat de consolidar un sistema unificat de convivència, establir un manual de normes per a la comunitat educativa i adoptar un tràmit legal des de les rutes de convivència, que permetin realitzar un seguiment a les situacions d'agressió i violència escolar, i evidenciar un treball pedagògic en termes d'assumir la convivència des de la prevenció

perquè no escali a conflictes més grans que desborden en altres estaments, per exemple, comissaries de família, fiscalia, entre d'altres. Per als estudiants, es converteix en l'oportunitat per trobar noves formes de viure i de conviure amb els altres, aprenent estratègies de resolució de conflictes, de valors que s'expressen quotidianament i la reflexió permet millorar la convivència, propiciant una assertiva interacció amb els altres, la integració en un grup i el fiançament d'uns rols, que molt segurament li serviran per a la seva vida adulta. I finalment, en les seves interaccions quotidianes dels estudiants tenen la responsabilitat d'assumir reptes per millorar les seves interrelacions amb els altres, per això és important la necessitat d'avaluar el seu rol i desvetllar com incideixen dins de la dinàmica de grup (Gómez, 2019).

La convivència no només està present a les escoles o en l'àmbit educatiu, sinó que és present en les mateixes cases amb el nucli familiar. Per tant, Acosta i Dávila (2019) explicaren que:

> Aquesta dinàmica es comença a formar en la família mitjançant el procés de socialització primària en el qual cada membre del grup familiar des del seu rol aporta a la convivència, i es busca que sigui enfortit en els espais de socialització secundària com l'escola, la comunitat o els grups. En l'àmbit educatiu, es motiva a l'individu a descobrir i proposar noves idees per a la societat en la qual les realitats objectives i subjectives es corresponen. La institució educativa és llavors un espai que ha de promoure el respecte en tots els seus àmbits, l'acceptació de les diferències i la llibertat (p.81).

Així doncs, les interaccions diàries que caracteritzen la convivència escolar en una institució educativa esdevenen el resultat dels estudis, models i pràctiques de gestió dutes a terme pels directors i docents. Aquestes pràctiques inclouen el maneig de les normes bàsiques dintre de l'escola, la construcció d'acords per mantenir dita convivència, el reconeixement de les diferències, i la seva implantació. Si es manegen correctament i amb responsabilitat poden donar lloc a processos d'inclusió, de participació i resolució pacífica de les diferències. No obstant això, en el cas contrari,

pot donar lloc a processos d'exclusió, segregació i resolució violenta de les diferències (Acosta i Dávila, 2019).

Tot tenint en compte les actuacions de tota la comunitat eductiva, especialment el paper dels docents, les institucions educatives no són alienes als canvis socials i a les transformacions que proposa noves formes de pensar l'educació, cada generació arriba amb nous problemes, pensaments i visions diferents de cada situació. (Acosta i Dávila, 2019). Per aquest motiu, Jackson (1992), citat per Acosta i Dávila (2019) afirmà que:

> És per aquesta diversitat en la forma de visualitzar els conflictes que es pot crear un procés d'adaptació a aquests mecanismes estipulats per les institucions per a la transformació dels conflictes, el que és denominat com currículum ocult. Aquest mateix és entès com els diferents aprenentatges que adquireixen els estudiants a l'escola però que no es troben establerts en els documents institucionals, s'enriqueix en les relacions amb els altres, els valors i interessos de cada subjecte als quals busquen donar-li cert nivell de legitimitat (p.83).

Finalment, el 2002, Díaz-Aguado, des del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, redactà un pla de convivència escolar i prevenció de la violència en el qual aconsellà:

> Per millorar la convivència educativa i prevenir la violència cal ensenyar a resoldre conflictes (inclosos els relacionats amb procediments de disciplina) de manera constructiva (pensant, dialogant, negociant, a través de la mediació, de la col·laboració ...); i creant contextos normalitzats, com les assemblees d'aula sobre la construcció de la democràcia des de l'escola, que permetin aplicar aquest ensenyament als conflictes que es produeixen a l'escola, que en cas contrari, solen formar part de l'origen de la violència. Per fer-la pràctica, a través de les diferents propostes que a continuació s'esmenten, convé tenir en compte els tipus, components i funcions de la violència que es pretén prevenir (p.6).

5.2. Filosofia i valors del rugbi

El Rugbi és un esport que té aproximadament dos-cents anys, el qual té els seus orígens en un col·legi d'Anglaterra (Rugby School) on un alumne anomenat William Webb Ellis mentre disputava un partit de futbol va prendre la pilota a les mans i va córrer fins a l'arc de l'altre equip sent perseguit pels seus companys, donant-hi l'inici a tot.

L'esport, com és obvi, va adquirir el nom d'aquest col·legi anglès i actualment la copa que es lliura al guanyador del campionat mundial de Rugbi porta com a nom el d'aquesta persona.

A mitjans del segle XIX va ser necessari que s'unifiquessin les regles de joc d'aquest nou esport per poder jugar-se en un campionat intercol·legial desenvolupat a Gran Bretanya. Malgrat que es llegien les regles abans de començar cada partit, això generava contradiccions a l'hora de la disputa d'aquest. El que es va decidir fer és que per separat els estudiants dels diferents col·legis escrivissin les regles de joc i a partir d'això va ser que el 28 d'agost de 1845 tres estudiants, William Delafield Arnold, W.W. Shirley, i Frederick Hutchins, es van ajuntar per poder unificar-les i donar-li caràcter formal a aquestes. Aquest reglament havia quedat conformat per una sèrie de considerants i 37 regles que constitueixen el primer antecedent reglat del rugbi modern. Allà figuren regles que després assenyalarien la identitat del joc, com els arcs en forma de hac, la conversió, l'ús de les mans per portar la pilota, les regles de l'off-side, el "knock-on", el "scrummage», el «Marck», el «hacking» (donar puntades de peu, del verb anglès «to hack», tallar a cops de destral) sota dels genolls, entre d'altres (Álvarez, 2014).

Aquest esport es caracteritza per demanar molta exigència tant física com mental, ja que posseeix molt desgast físic perquè és un esport de contacte, de resistència, força, velocitat, i també és un joc d'habilitats psicològiques com la concentració, la fortalesa mental, comptant amb una part estratègica on la lectura de les situacions de joc i del rival són constants generant una rapidesa a l'hora de prendre decisions per poder aconseguir una victòria o exercir un bon partit. Això és impossible d'aconseguir sense el treball en equip, on cada jugador deixa tot de si mateix pel quadre sabent que el conjunt ho necessita així com ell també necessita els altres, generant així una unió esportiva molt forta. Tal és així que en el rugbi és comú l'expressió que un try (donar suport a la pilota de manera controlada en l'ingoal contrari) no ho fa un sol jugador, sinó que és

part de tot l'equip. D'aquest compromís amb l'equip sorgeixen valors que s'inculquen a l'hora de practicar-lo com la companyonia, respecte tant a companys com a rivals i àrbitres, solidaritat, el sacrifici, la disciplina, el compromís, lleialtat, i dedicació, entre d'altres tants valors, que també ens acompanyen a la resta de la nostra vida generant així un ensenyament i una filosofia de vida (Álvarez, 2014).

Lligat amb els valors esmentats anteriorment, el rugbi incorpora valors tals com el respecte, honradesa, el compromís, la puntualitat o el sacrifici. Així estirem formant a persones "de bé" preparades per desenvolupar amb honestedat i eficàcia qualsevol jugada (Perasso, 2011).

Pel que fa a la filosofia d'aquest esport, Perasso (2011) la va definir com el conjunt de creences bàsiques a les quals ens adherim i defensem com esport. En aquestes creences es troben les bases i els pilars de la nostra conducta al voltant del joc, és a dir, la nostra manera d'actuar, participar, etc. Per això, es basa en valors nobles i bons principis. La filosofia del rugbi és la del joc net (fair play), la de la correcció i el respecte, perquè el rugbi és un joc de respecte. En aquest sentit, primer són els jugadors i després la resta (victòries, èxits esportius...) (p.26).

D'altra banda, l'esperit del rugbi sorgeix a partir de la filosofia i els valors d'aquest esport. És l'essència, sense esperit no seria possible jugar al rugbi, i sense les seves regles i caràcters particulars, no s'hauria desenvolupat aquest esperit per practicar-ho (Perasso, 2011).

5.3. El rugbi dins l'escola

A les escoles, generalment, es practiquen diferents esports i un d'ells és el rugbi. Al 2019, Ramírez, López, Hirst i Viera, indicaren:

> Les escoles públiques són llocs privilegiats per a l'enfocament i la pràctica de tots els esports. El rugbi com a esport col·lectiu no és una excepció a la regla, i com a matèria d' ensenyament per a l'escola és un excel·lent recurs (p.3).

D'altra banda, el rugbi com esport per a ser practicat a l'escola es recolza sobre nous programes que contemplen aquest esport com a matèria alternativa, identificant una

possible hipòtesi que els nostres alumnes ho experimentin com a pràctica corporal, a causa de la riquesa de situacions que el rugbi ens proporciona, considerant que constitueix un mitjà formatiu per excel·lència d'eines didàctiques (Ramirez, López, Hirst i Viera, 2019). No obstant això, Ramirez, López, Hirst i Viera (2019) indicaren que la seva pràctica es pot veure afectada o limitada per diversos factors que poden influenciar el desenvolupament d'aquesta pràctica més enllà dels recursos materials, la infraestructura escolar, capacitació dels docents, acceptació per part dels actors dins el predi escolar, entre d'altres.

El 2015, Abós, Sevil, Sanz i García, realitzaren un estudi sobre les variables motivacionals que influeixen a una sessió d'EF mentre es practica el rugbi. Entre aquestes variables trobem la relació entre les conseqüències afectives de diversió i l'avorriment experimentat per l'alumnat. Després de valorar els resultats obtinguts, aquest estudi va concloure afirmant que el clima motivacional generat pel professor en la UD de rugbi prediu de forma positiva i significativa la percepció de competència, autonomia i relacions socials entre els alumnes. A més a més, les variables de la motivació intrínseca van augmentar, així com la diversió. Per tant, es pot apreciar una forta relació directa entre la motivació autodeterminada i la diversió.

Yli-Piipari, Leskinen, Jaakkola i Liukkonen (2012), citats per Abós, Sevil, Sanz i García (2015) relacionaren la motivació autodeterminada i la diversió amb l'adherència a la pràctica d'activitat física i esportiva per part dels alumnes en el seu temps d'oci (p.14).

Finalment, són altament importants per part de professor d'Educació física, trobar noves solucions i noves motivacions en el transcurs del procés d'ensenyament-aprenentatge (Ramirez, López,Hirst i Viera, 2019).

6. Recurs didàctic

Aquest recurs didàctic consta d'un recull d'activitats orientades als valors presents al rugbi i com, mitjançant aquest esport, es poden treballar indirectament a les sessions d'Educació Física, ja que no hem d'oblidar que és el nostre objectiu principal.

Per tant, aquestes deu activitats integrades a sis sessions corresponen als cursos de primer i segon cicle. En elles, hi apareixen les mateixes activitats però adaptades a cada curs incrementant així, la seva dificultat. A cada sessió hi ha representades les modalitats de joc i accions principals del rugbi: placatges, melé, touch, xuts i simulacions de partit. A més, s'indica el material que requereix cada sessió i la seva durada. També, l'organització (grups) de cada part de la sessió. Finalment, s'esmenten els valors treballats durant elles.

Cada sessió de rugbi està pensada per poder aplicar-la en qualsevol moment del curs quan es requereixi treballar l'educació en valors.

Si ens centrem en la metodologia que hem emprat durant les sessions, es basa en l'estructura de les sessions de participació cognitiva de Francisco Seirul·lo Vargas, més un component extra que és iniciar una activitat a partir d'un repte.

El 1986, F. Seirul·lo realitzà un estudi amb nens entre 8 i 10 anys de diferents centres escolars sobre la forma tradicional de les sessions d'Educació física i especialment, al desenvolupament intel·lectual a través del moviment, la percepció, la presa de decisions i l'avaluació. El resultat fou que el 85% d'aquests nens eren incapaços de recordar un cop finalitzada la classe la seqüència d'exercicis realitzats; el 80% no tenien cap responsabilitat sobre els exercicis que feien; el 60% opinava que no es necessitava conèixer als mateixos companys de classe; i un 70% dels alumnes sentien que havien fet el que el docent indicava i un 15%, el que ells desitjaven. Per tant, havent reflexionat amb aquests percentatges, cal transformar l'estructura de les activitats.

Així doncs, Seirul·lo (1986) indicà:

> Un programa d'activitats de desenvolupament motor permet millorar aquestes habilitats i no es pot esperar d'ell, una de tan àmplia transferència que pugui arribar a obtenir millores cognitives. Per contra, i quan durant el

> desenvolupament d'aquests programes d'intenció motriu, es puguin introduir instruccions altament estructurades amb un propòsit cognitiu, aquest objectiu s'aconsegueix i més encara, caldrà suggerir que tipus de tasques motrius, i que instruccions són més compatibles amb el tipus específic de categoria cognitiva que sigui seleccionada (p.2).

Per tant, i tenint en compte el desenvolupament psicomotor i les motivacions dels alumnes, el model proposat durant les sessions es desenvolupa en tres fases successives: activació, activitat i teorització. En l'activació s'indica l'objectiu o objectius que s'esperen aconseguir i es divideix en dues parts: la informació, primera part en què el mestre intercanvia significats i continguts amb els alumnes; i la segona, els mateixos exercicis de l'activació, que són els primers treballs que realitzen els alumnes en la sessió (escalfament), es distribueix el material, es centra l'interès i s'estableixen les relacions intergrupals, intragrupals o interindividuals que es mantindran al llarg de la classe. D'altra banda, durant l'activitat o part principal de la sessió, és el moment en què s'incideix més en l'acció educativa sobre l'alumnat, per mitjà de la seva intervenció en un determinat nombre d'exercicis o tasques amb un idèntic objectiu. Finalment, la sessió acaba amb la teorització. En ella l'alumnat realitza diferents operacions mentals per reunir les dades de la seva activitat durant la sessió en un sistema coherent que els hi permeti conèixer l'objectiu (Seirul·lo, 1986).

Així doncs, les següents deu activitats (ANNEX 1) estan relacionades amb els valors presents al rugbi i a més, estan classificades de la següent forma: dues activitats de respecte, dues d'igualtat, dues de companyonia, dues més d'inclusió i finalment, dues d'integritat. Per tant, són deu activitats i es treballen cinc valors en concret: *respecte, companyonia, igualtat, integritat i inclusió.*

Un cop explicat aquest recull de deu activitats en les quals hi apareix el rugbi com a estratègia de joc i es treballen cinc valors presents en aquest esport de contacte (companyonia, igualtat, integritat, respecte i inclusió), organitzaré aquestes activitats en sessions d'Educació Física adaptades a cada curs i cicle.

Cal dir que gràcies a les variants i modificacions de cada activitat podem adaptar-les al nivell maduratiu tant físic com psicològic dels alumnes a cada etapa educativa. Hem de tenir en compte que existeixen diferències entre l'edat, el desenvolupament de la motricitat fina, diferent ritme de desenvolupament, major capacitat aeròbica respecte a la d'un adult i per contra, menor desenvolupament de la capacitat anaeròbica, entre altres. Per aquest motiu, cal reconèixer les diferències de l'estat de maduresa, preparar activitats variades, materials adequats, ets.

Així doncs, als 6 anys (primer de primària) incrementen regularment la força i la resistència muscular (gran flexibilitat), tenen millor equilibri i millor coordinació mà-ull (els llançaments són clau per treballar-ho). D'altra banda, coneixen l'esquerra i la dreta i els termes d'orientació espacial i temporal (es pot treballar amb circuits). D'altra banda, dels 6 als 9 anys, que correspondria a l'etapa educativa de segon a quart de primària, presenten una menor flexibilitat i un increment regular de la força i resistència. A més a més, presenten una millora en l'equilibri, les habilitats psicomotrius i la coordinació mà-ull. També, dominen les parts del cos humà i augmenten l'atenció i finalment, dominen l'organització espacial. Finalment, dels 9 als 12 anys, de quart a sisè de primària, hi ha un increment de la força i la resistència i augment de la capacitat cardíaca i respiratòria. D'altra banda, milloren les capacitats estabilitzadores, locomotrius i manipulatòries a totes les activitats.

Per tant, les sessions següents corresponen a l'organització de les activitats anteriors amb adaptacions segons el desenvolupament maduratiu dels alumnes i es plantejarà en forma de repte.

PRIMER CICLE

SESSIÓ	RUGBY VALORS			
OBJECTIU COGNITIU	- Aprendre a passar la pilota de rugbi cap enrere. - Dirigir l'atenció d'un company cridant el seu nom mentre es realitza una estratègia. - Treballar els placatges. - Treballar els xuts amb una pilota de rugbi			
OBJECTIU MOTRIU	- Completar un circuit d'equilibri, força i xuts. - Treballar la passada de la pilota del rugbi mentre es corre . - Encalçar un company o companya que has anomenat en començar o a un altre que ha passat pel mig tallant el fil. - Avançar per un espai sense ser plaquejat. - Treballar la combinació de habilitats motrius amb xuts.			
OBJECTIU AFECTIU	- Companyonia - Inclusió - Respecte - Integritat - Igualtat			
DURACIÓ	60'			
ESPAI	**MATERIAL**	**CURS**	**ALUMNES**	**ORGANIZACIÓ**
Pista multiesportiva	- Bancs - Cons - Pilotes - Piques - Cercles - Matalassos	**1r**	20	Activació: lliures Part principal: equips
TIMMING DE LA SESSIÓ				

ACTIVACIÓ 10'

1. **Informació 5'**

Abans de començar les activitats que formen part d'aquesta sessió, el mestre procurarà conèixer les idees prèvies que tenen els alumnes sobre aquest esport i sobretot esmentarà breument sense explicar els valors característics del rugbi. Un cop esmentats, donarà peu introduir les activitats relacionades amb dit esport (melé, placatges, tocata, passades i assaig). A més, les activitats estaran plantejades en forma de repte (descobriment guiat).

2. **Activitats 5'**

- ***Aranya coixa 5'***

Adaptació:

- Agafar només per la cintura al company.
- Inicialment més d'una aranya.

PART PRINCIPAL 40'

- ***10 passades 10'***

Adaptació:

- Pilotes d'espuma més grans.
- Reduir el camp de joc.

- ***Baló torre 10'***

Adaptació:

- Reduir el camp de joc.
- Incloure una pilota d'espuma.

- ***Tallar fils 10'***

Adaptació:

- Més d'un alumne que pilli.
- Reduir el grup.

- ***Circuit de relleus 10'***

Adaptació***:***

- Augmentar el nombre de tirs de la pilota.

TEORITZACIÓ 10'

- Quina activitat ens ha costat més segons el valor que hem treballat?
- Com relacionaríem el que hem fet avui amb el dia a dia?

SESSIÓ	RUGBY VALORS			
OBJECTIU COGNITIU	- Aprendre a passar la pilota de rugbi cap enrere i l'assaig. - Treballar xuts de rugbi.			
OBJECTIU MOTRIU	- Treballar la passada de la pilota del rugbi mentre es corre . - Encalçar un company o companya que has anomenat en començar o a un altre que ha passat pel mig tallant el fil. - Descobrir els material mitjançant el desplaçament i xuts. - Recórrer distàncies mentre es llança una pilota**.**			
OBJECTIU AFECTIU	- Companyonia - Igualtat - Inclusió			
DURACIÓ	60'			
ESPAI	**MATERIAL**	**CURS**	**ALUMNES**	**ORGANIZACIÓ**
Pista multiesportiva	- Pilotes - Cons	**2n**	20	Activació: dos equips Part principal: equips
TIMMING DE LA SESSIÓ				

ACTIVACIÓ 10'

1. **Informació 5'**

Abans de començar les activitats que formen part d'aquesta sessió, el mestre procurarà conèixer les idees prèvies que tenen els alumnes sobre aquest esport i sobretot esmentarà breument sense explicar els valors característics del rugbi. Un cop esmentats, donarà peu introduir les activitats relacionades amb dit esport (melé, placatges, tocata, passades i assaig). A més, les activitats estaran plantejades en forma de repte (descobriment guiat).

2. **Activitats 5'**

- ***Tallar fils 5'***

Adaptació:

- Incloure més d'un pillador/a.
- Variar els desplaçaments.

PART PRINCIPAL 30'

- ***Gatxanco 10'***

Adaptació:

- Variar els desplaçaments.
- Escurçar el temps de sortida entre equips.

- ***10 passades 10'***

Adaptació:

- Incloure una altre pilota.
- Augmentar una mica més el camp .

- ***Caça mines 10'***

Adaptació:

- Augmentar el nombre de xuts per jugador/a.

- Escurçar les distàncies entre el con per xutar i la resta de mines.

TEORITZACIÓ 10'

1. Quina activitat ens ha costat més segons el valor que hem treballat?
2. Com relacionaríem el que hem fet avui amb el dia a dia?

SESSIÓ	RUGBY VALORS			
OBJECTIU COGNITIU	- Treballar els xuts amb una pilota de rugbi. - Treballar el touch. - Treballar els placatges. - Treballar la melé de 3 persones. - Treballar la passada de la pilota cap enrere.			
OBJECTIU MOTRIU	- Treballar la combinació de habilitats motrius amb xuts. - Combinar l'acció de botar una pilota i encestar per mitjà d'un Touch. - Avançar per un espai sense ser plaquejat. - Avançar per un recorregut emprant la melé com estratègia. - Treballar situacions per esquivar l'oponent mentre es corre i intentar aconseguir la pilota.			
OBJECTIU AFECTIU	- Integritat - Igualtat - Respecte - Inclusió - Companyonia			
DURACIÓ	60'			
ESPAI	**MATERIAL**	**CURS**	**ALUMNES**	**ORGANIZACIÓ**

Pista multiesportiva	- Bancs - Piques - Pilotes de rugbi - Matalassos - Pilota de bàsquet - Cintes rugbi tag	**3r**	20	Activació: lliure Part principal: equips

TIMMING DE LA SESSIÓ

ACTIVACIÓ 10'

1. **Informació 5'**

Abans de començar les activitats que formen part d'aquesta sessió, el mestre procurarà conèixer les idees prèvies que tenen els alumnes sobre aquest esport i sobretot esmentarà breument sense explicar els valors característics del rugbi. Un cop esmentats, donarà peu introduir les activitats relacionades amb dit esport (melé, placatges, tocata, passades, xuts i assaig). A més, les activitats estaran plantejades en forma de repte (descobriment guiat).

2. **Activitats 5'**

- ***Aranya coixa 5'***

Adaptació:

- Incloure més de dos o dues aranyes.

PART PRINCIPAL 40'

- ***Roba coes amb pilota 10'***

Adaptació:

- Incloure més d'una pilota.

- ***Gatxanco 10'***

Adaptació:

- Augmentar el recorregut de les línies.

- ***Bàsquet 21 10'***

Adaptacions:

- Reduir o augmentar el nombre de punts.
- Agafar impuls per alçar al company o companya.

- ***Circuit de relleus 10'***

Adaptacions:

- Reduir el nombre de possibilitats de xutar.
- Augmentar les distancies entre prova i prova.

TEORITZACIÓ 10'

- Quina activitat ens ha costat més segons el valor que hem treballat?
- Com relacionaríem el que hem fet avui amb el dia a dia?

SEGON CICLE

SESSIÓ	RUGBY VALORS			
OBJECTIU COGNITIU	- Treballar la passada de la pilota cap enrere i prendre consciència de què si ens lleven la cinta dues vegades la pilota passa a l'equip contrari (placatge al rugbi). - Dirigir l'atenció d'un company cridant el seu nom mentre es realitza una estratègia. - Treballar xuts de rugbi. - Treballar l'assaig. - Treballar el touch.			
OBJECTIU MOTRIU	- Treballar situacions per esquivar l'oponent mentre es corre i intentar aconseguir la pilota. - Encalçar un company o companya que has anomenat en començar o a un altre que ha passat pel mig tallant el fil. - Descobrir els material mitjançant el desplaçament i xuts. - Treballar diferents desplaçaments amb una pilota de rugbi a les mans. - Combinar l'acció de botar una pilota i encestar per mitjà d'un Touch.			
OBJECTIU AFECTIU	- Integritat - Igualtat - Respecte - Companyonia - Inclusió			
DURACIÓ	60'			
ESPAI	**MATERIAL**	**CURS**	**ALUMNES**	**ORGANIZACIÓ**
Pista multiesportiva	- Pilota de bàsquet - Pilota de	**4rt**	20	Activació: lliure Part principal: equips

	rugbi - Cons - Taps - Pilotes ping-pong			

TIMMING DE LA SESSIÓ

ACTIVACIÓ 10'

1. **Informació 5'**

Abans de començar les activitats que formen part d'aquesta sessió, el mestre procurarà conèixer les idees prèvies que tenen els alumnes sobre aquest esport i sobretot esmentarà breument sense explicar els valors característics del rugbi. Un cop esmentats, donarà peu introduir les activitats relacionades amb dit esport (melé, placatges, tocata, passades, xuts i assaig). A més, les activitats estaran plantejades en forma de repte (descobriment guiat).

2. **Activitats 5'**

- ***Tallar fils 5'***

Adaptació:

- Més d'un jugador que tres jugadors que pillen.

PART PRINCIPAL 40'

- ***Roba coes amb pilota 10'***

Adaptació:

- Incloure fins a 4 pilotes

- ***Caça mines 10'***

Adaptació:

- Augmentar el nombre de taps
- Augmentar la distància entre xutadors i mines.

- ***Relleus 10'***

Adaptació:

- Augmentar la distància de línia d'assaig
- Disminuir la distància entre cons per marcar assaig.

- ***Bàsquet 21 10'***

Adaptacions:

- Sostenir el nostre company durant uns segons per a què s'impulsi.

TEORITZACIÓ 10'

- Quina activitat ens ha costat més segons el valor que hem treballat?
- Com relacionaríem el que hem fet avui amb el dia a dia?

SESSIÓ	RUGBY VALORS
OBJECTIU COGNITIU	- Treballar la passada cap enrere i l'assaig. - Treballar els xuts amb una pilota de rugbi. - Treballar la melé de 3 persones.
OBJECTIU MOTRIU	- Recórrer distàncies mentre es llança una pilota. - Treballar la combinació de habilitats motrius amb xuts. - Descobrir els material mitjançant el desplaçament i xuts. - Avançar per un recorregut emprant la melé com estratègia.

	- Treballar la passada de la pilota del rugbi mentre es corre .			
OBJECTIU AFECTIU	- Inclusió - Igualtat - Companyonia - Integritat - Respecte			
DURACIÓ	60’			
ESPAI	**MATERIAL**	**CURS**	**ALUMNES**	**ORGANIZACIÓ**
Pista multiesportiva	- Bancs - Cons - Pilotes - Piques - Taps - Pilotes de ping-pong	**5è**	20	Activació: lliures Part principal: equips
TIMMING DE LA SESSIÓ				

<u>ACTIVACIÓ 10’</u>

1. **Informació 5’**

Abans de començar les activitats que formen part d’aquesta sessió, el mestre procurarà conèixer les idees prèvies que tenen els alumnes sobre aquest esport i sobretot esmentarà breument sense explicar els valors característics del rugbi. Un cop esmentats, donarà peu introduir les activitats relacionades amb dit esport (melé, placatges, tocata, passades, xuts i assaig). A més, les activitats estaran plantejades en forma de repte (descobriment guiat).

2. **Activitats 5’**

- ***10 passades 5’***

Adaptació:

- Augmentar considerablement el camp de joc.

PART PRINCIPAL 40'

- ***Gatxanco 10'***

Adaptació:

- Augmentar el recorregut.
- Disminuir el temps de sortida dels equips.

- ***Caça mines 10'***

Adaptació:

- Augmentar la distància entre el con del xutador o xutadora amb les mines.
- Disminuir possibilitats de xut.

- ***Baló torre 10'***

Adaptació:

- Augmentar considerablement el camp de joc.

- ***Circuit de relleus 10'***

Adaptació:

- Disminuir distancies entre piques per marcar punt.
- Variar els desplaçaments.

TEORITZACIÓ 10'

3. Quina activitat ens ha costat més segons el valor que hem treballat?
4. Com relacionaríem el que hem fet avui amb el dia a dia?

SESSIÓ	RUGBY VALORS			
OBJECTIU COGNITIU	- Treballar la passada de la pilota cap enrere i prendre consciència de què si ens lleven la cinta dues vegades la pilota passa a l'equip contrari (placatge al rugbi). - Dirigir l'atenció d'un company cridant el seu nom mentre es realitza una estratègia. - Treballar la melé de 3 persones. - Treballar el touch. - Treballar els xuts amb una pilota de rugbi.			
OBJECTIU MOTRIU	- Treballar situacions per esquivar l'oponent mentre es corre i intentar aconseguir la pilota. - Encalçar un company o companya que has anomenat en començar o a un altre que ha passat pel mig tallant el fil. - Avançar per un recorregut emprant la melé com estratègia. - Combinar l'acció de botar una pilota i encestar per mitjà d'un Touch. - Treballar la combinació de habilitats motrius amb xuts.			
OBJECTIU AFECTIU	- Inclusió - Companyonia - Igualtat - Integritat - Respecte			
DURACIÓ	60'			
ESPAI	**MATERIAL**	**CURS**	**ALUMNES**	**ORGANIZACIÓ**
Pista multiesportiva	- Bancs - Pilotes de rugbi - Cercles - Piques - Cons	**6è**	20	Activació: lliure Part principal: equips

	- Pilota de bàsquet - Cintes rugbi tag			

TIMMING DE LA SESSIÓ

ACTIVACIÓ 10'

1. **Informació 5'**

Abans de començar les activitats que formen part d'aquesta sessió, el mestre procurarà conèixer les idees prèvies que tenen els alumnes sobre aquest esport i sobretot esmentarà breument sense explicar els valors característics del rugbi. Un cop esmentats, donarà peu introduir les activitats relacionades amb dit esport (melé, placatges, tocata, passades, xuts i assaig). A més, les activitats estaran plantejades en forma de repte (descobriment guiat).

2. **Activitats 5'**

- ***Tallar fils 5'***

Adaptació:

- Fins a 5 alumnes pillant**.**

PART PRINCIPAL 40'

- ***Roba coes amb pilota 5'***

Adaptació:

- Augmentar considerablement el terreny de joc.

- ***Gatxanco 10'***

Adaptació:

- Augmentar considerablement el recorregut.
- Disminuir el temps de sortida entre equips.

- ***Bàsquet 21 10'***

Adaptació:

- Ser capaç de sostenir un company enlairat fins que encesta la pilota.

- ***Circuit de relleus 10'***

Adaptació:

- Variar els desplaçaments.
- Augmentar l'àrea de xut.

TEORITZACIÓ 10'

- Quina activitat ens ha costat més segons el valor que hem treballat?
- Com relacionaríem el que hem fet avui amb el dia a dia?

Així doncs, quan ensenyem rugbi s'ha de recordar que un dels principis de l'educació és ensenyar i col·locar a l'alumne en un ambient agradable on sigui capaç de desenvolupar-se física i mentalment segons la seva edat, actitud i habilitat, oferint un programa progressiu i reconeixent les necessitats individuals i la personalitat, cosa que a través del treball del docent pot aconseguir (Better Rugby, 1977).

Finalment, per desenvolupar el concepte de rugbi, tots els exercicis que s'han exposat, han de practicar-se durant un temps sense que el mestre intervingui. Aquesta tècnica permet que els propis nens resolguin els seus problemes, es pugui oferir ajuda o consells a aquells que tinguin dificultats després d'aquest temps, s'han d'ensenyar a tots les solucions correctes als problemes que vagin sorgint i fer que els grups tornin a treballar utilitzant algun principi o idea que han observat durant les seves demostracions (Better Rugby, 1977).

Finalment, tal com s'esmentarà a les conclusions, aquesta intervenció s'avaluarà per mitjà de dos qüestionaris. El primer qüestionari serà per conèixer les idees prèvies dels

alumnes pel que entenen de valors i, el segon qüestionari es realitzarà un cop finalitzada la intervenció. D'aquesta manera , podrem recollir informació per part dels alumnes tant d'abans com de després de rebre i realitzar les activitats sobre educació en valors.

Cal destacar que no només, s'avaluarà als alumnes sinó que també al propi docent. És farà mitjançant la següent taula d'avaluació:

Aspectes a assolir/dominar	**Mai**	**Quasi mai**	**A vegades**	**Quasi sempre**	**Sempre**
1. Programació: prepara la sessió i la fa seva.					
2. La sessió és variada en quant a jocs i activitats.					
3. Bona estructura de la sessió.					
4. Coherència amb els objectius i continguts proposats sobre els valors esmentats.					
5. Capacitat d'atenció i discurs.					
6. Exemplifica i duu a terme exemples amb alumnes de la classe.					
7. Control de la classe i de les situacions que sorgeixen.					
8. Informació clara i organitzada.					
9. Observa el desenvolupament de la proposta i actua en funció del que passa i de les necessitats del moment.					
10. Dóna feedback.					

11. És capaç de modificar/adaptar/evolucionar les propostes inicials segons les necessitats del moment.					
12. Prepara tot el material amb antelació i és adequat al que es proposa.					
13. S'implica a les propostes i no és només un observador del que passa.					
14. Adequació de les propostes als curs, edat i nivell maduratiu dels alumnes.					
TOTAL	/70				

7. Resultats

A causa de la pandèmia decretada el 6 de març de 2020 per la Covid-19, els centres educatius varen romandre tancats per seguretat. Per aquest motiu, aquesta intervenció educativa no ha pogut ser aplicada i molt menys avaluada. No obstant això, Moreno, Ramírez i Escobar (2019) realitzaren una revisió de diversos estudis amb els quals es pretenia abordar i identificar la producció acadèmica en la temàtica d'educació en valors del segle XXI. Els principals descobriments reconeguts per la investigació foren sis factors importants els quals influeixen en l'educació en valors:

> El primer és que a través de la instrucció s'aconsegueix la formació integral i una humanització. El segon, la capacitació del cos docent per conscienciar que a través de l'exemple es pot aconseguir una educació amb valors ètics i morals. El tercer, la importància de comptar amb una escala de valors que condueixi als estudiants a enfrontar els reptes i desafiaments d'un context social, econòmic, polític i cultural. El quart, la necessitat d'emprar una pedagogia orientada al desenvolupament de competències, actituds i conductes que orientin l'estudiant a prendre decisions de manera analítica i reflexiva i amb això triar la seva forma de conduir-se en el seu diari. El cinquè, l'impacte en benefici de la societat a en implementar a través de polítiques educatives l'educació en valors el que repercutirà en el creixement i desenvolupament d'una millor societat. I finalment, el sisè, a través de la implementació de metodologies relacionades amb l'aprenentatge-servei, es pot aconseguir la practicitat de valors en estudiants i docents (p.9).

Així doncs, els resultats esperats no són gaire diferents dels descobriments esmentats anteriorment per Moreno, Ramírez i Escobar (2019). A escala personal, s'esperava que més de la meitat dels alumnes de cada curs d'ambdós cicles interioritzes els valors treballats durant la sessió i fos capaç d'identificar-los fins al punt de reconèixer-los i dur-los a la pràctica real dins un context educatiu. També, s'esperava que aproximadament un 70% dels alumnes gaudis de practicar el rugbi com a esport de contacte i innovador dintre de l'àrea d'Educació física. Finalment, s'esperava un increment en la pràctica i reflexió dels valors en els resultats dels dos qüestionaris descrits al següent apartat. D'aquesta forma, obtindríem un resultat visual de si els alumnes són conscients dels valors treballats i sobretot, si els han posat en pràctica.

8. Conclusions

El passat 6 de març del 2020 es va decretar el tancament dels centres educatius a la majoria de les províncies de l'Estat Espanyol. Malgrat això, una setmana després, dia 13 de març del 2020, es tancaren les escoles a les Illes Balears i per conseqüència, el treball docent físic en elles. Tres dies després, es va decretar l'estat d'alarma arreu de tota Espanya.

Aquesta situació va tenir origen amb l'expansió de la pandèmia anomenada "*Covid-19"* o *"Coronavirus"* provinent d'una ciutat anomenada Wuhan situada al centre de la Xina. Breument, el covid-19 és una malaltia que afecta el sistema respiratori i es contagia molt fàcilment a través del contacte i de l'aire. Per aquest motiu i tenint en compte aquestes característiques, va ser obligatori el tancament de tota institució, lloc i espai per mantenir la seguretat ciutadana.

Així doncs, amb els centres educatius tancats per mesures de seguretat i per una inicial quarantena general de dues setmanes, les escoles van deixar de ser un espai amb renou i alegria i es van convertir en un edifici silenciós. Ara bé, l'educació va més enllà d'uns murs i edificis, per la qual cosa l'educació va tenir cabuda dintre de les cases de tots els nens i nenes perquè la tasca docent va seguir avançant i adaptant-se a aquesta nova situació.

Aquesta situació va modificar les meves expectatives i objectius personals d'aquest treball de fi de grau a causa de no poder dur-ho a terme a un centre educatiu de forma presencial.

Per aquest motiu, no he pogut obtenir resultats i vivències fruit de les meves intervencions i de les activitats sobre educació en valors mitjançant el rugbi. Per tant, no s'han pogut aplicar tal com s'havien establert.

Cal dir que, en cas d'haver pogut realitzar aquestes intervencions educatives a través del joc a alumnes, hauria obtingut les conclusions d'aquest recurs didàctic a través de dos qüestionaris. El primer qüestionari s'hauria realitzat a principi d'aquesta intervenció. Tindria un caire d'avaluació inicial, és a dir, mitjançant el primer qüestionari obtindria el significat del qual entenen dels valors els alumnes des de primer a sisè de primària.

Les preguntes que es realitzarien en aquest primer qüestionari serien simples i on, indirectament, esmentaríem alguns valors com el respecte i la igualtat per així, poder encaminar-los a treballar dits valors a les diferents activitats descrites anteriorment. El segon qüestionari es realitzaria un cop finalitzada la meva intervenció i constaria de preguntes sobre els valors que han adquirit o experimentat durant les activitats. D'aquesta forma, també tindria una retroalimentació sobre la meva intervenció.

Finalment, el següent exemple correspon al qüestionari inicial.

Preguntes	Si	No	A vegades
1. Penso que sempre tinc la raó.			
2. Facilito el diàleg quan hi ha opinions diferents.			
3. Crec que faig millors aportacions que la resta dels meus companys.			
4. Respecto les opinions dels altres, encara que no tinguin la raó.			
5. Escolto amb atenció l'opinió dels altres.			
6. Ajudo als meus companys quan ho necessiten.			
7. En veure una situació de desigualtat, actuo de forma correcta.			
8. T'has sentit alguna vegada discriminat pel que penses o pel teu físic?			
9. Creus que alguns esports són només per nenes o per nens?			
10. Penses que els teus companys es tracten de forma diferent per ser nen o nena?			

Durant el període de la intervenció s'avaluaria més el comportament dels alumnes i la seva posada en pràctica dels valors esmentats anteriorment que no pas l'exercici relacionat amb les diverses tècniques de rugbi. Es tindria en compte com actuen aquests i com es desenvolupen dintre del joc. Cal recordar que el que pretenem és treballar

l'educació en valors i que, el rugbi sigui el mitjà pel qual es pugui dur a terme. D'altra banda, és important que en tot el període de la mateixa intervenció, els alumnes gaudeixin del que estan realitzant, que entenguin la finalitat de totes les activitats plantejades i sobretot, que ho recordin perquè si són capaços de recordar o podran posar en pràctica en qualsevol moment de la seva vida.

9. BIBLIOGRAFIA

A

Abós, A., Sevil, J., Sanz, M., & García, L. (2015). Variables motivacionales influyentes en una Unidad Didáctica de rugby: claves para la mejora de la intervención docente. *Sportis Scientific Technical Journal, 1*, 100–128.

Acosta Bravo, S. M. (2019). *Participación estudiantil i convivencia escolar: un reto para las Instituciones educativas.*

Álvarez Gamba, G. (2014). *Picología del Deporte. La motivación y el Rugby*.

Ascora, P., Cuadros, O., Cárdenas, K., & García Meneses, J. (2020). Autopercepción de la gestión de la convivencia escolar en sostenedores públicos chilenos. 15, 19.

B

Better Rugby. Folleto técnico de la Rugby Union traducido y resumido por el comité técnico del C.D. Arquitectura para uso interior. (1977).

C

Capllonch Bujosa, M., Figueras, S., & Castro, M. (2018). Conflict Resolution Strategies in Physical Education. *Apunts. Educació Física i Esports, 133*, 50–67.

Cancelada Pineda, F. (2020). Construcción participativa de una ruta para conflictos académicos entre estudiantes y docentes.

Ceballos Vacas, M., Correa Rodríguez, N., Correa Piñeiro, D., Rodríguez Hernández, A., Juan, A., & Vega Navarro, A. (2012). La voz del alumnado en el conflicto escolar. *Apunts. Educació Física i Esports, 359.*

D

Díaz-Aguado, M. J. Convivencia escolar i prevención de la violencia (2006).

De Benito Muñoz, M. (2020). La importancia de la educación en valores en la infancia.

E

Elustondo Ramirez, F. F., López, V., Hirst, D., & Viera, P. (2018). El rygby como contenido de la Educación Escolar.

G

Gómez Rivera, M. K. (2019). Convivencia escolar: un estudio a partir de les representacines sociales de estudiantes de grado octavo de la institución educativa rural departamental la fuente del municipio de Tocancipá.

Guevara Triana, J. A., & Rincón Ramos, J. O. (2018). Coeducación corporal, una mirada no sexista del cuerpo y sus prácticas educatives.

H

Hortigüela Alcalá, D., & Hernando Garijo, A. (2018). No Title. El Trabajo Coeductivo y La Igualdad de Género Desde La Formación Inicial En Educación Física, *21*, 67–81.

Hoyos, M. E. (2018). Sentidos y significados de la convivencia escolar en un grupo de docentes y estudiantes de cuarto grado de la institución educativa Jesús de Praga.

Huaita Ancha, R. W. (2020). Habilidades sociales y convivencia escolar en estudiantes de la Institución Educativa.

L

Latorre Román, P. A., Bueno Cruz, M., Martínez Redondo, M., & Salas Sánchez, J. (2020). Comportamiento prosocial y antisocial en el deporte escolar. *Apunts. Educació Física i Esports, 139*, 10–18.

Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. (2006).

M

Monzonís Martínez, N. (2019). Physical Education as an Element to Improve Social and Citizen Competency. Action Research on the Application of a Programme Based on Conflict-prevention and Conflictresolution from the Area of Physical Education. *Apunts. Educació Física i Esports, 135*, 138.

Muñoz, V., Lavega, P., Serna, J., Sáez de Ocáriz, U., & March, J. (2017). Estados de Ánimo Al Jugar En Solitario o En Cooperación: Dos Vivencias Motrices y Afectivas Desiguales, *33*, 196–203.

P

Perasso, S. E. (2011). *Rugby didáctico 4- Espíritu y filosofía* (Tecnibook). Buenos Aires.

R

Ribas de Aguilar, F. (2011). Valores presentes na pràctica do rugby em um clube de porto alegre. *Escola de Educaçao Física.*

Moreno Jácome, M. C., Ramírez Ramírez, L., & Escobar Pérez, J. (2020). Revisión de educación en valores para el nivel superior en Latinoamérica. *Revista Educación*, *44*, 1–16.

S

Sánchez Alcaraz, B. J., Ocaña Salas, B., Gómez Mármol, A., & Valero Valenzuela, A. (2020). Relationship between School Violence, Sportspersonship and Personal and Social Responsibility in Students. *Apunts. Educació Física i Esports*, 65–72.

Sánchez-Alcaraz Martínez, B. J., Cañadas Alonso, M., Valero Valenzuela, A., Gómez Mármol, A., & Funes, A. (2019). Resultats, dificultats i millores del model de responsabilitat personal i social. *Apunts. Educació Física i Esports*, 62–82.

Seirul·lo Vargas, F. (1986). Estructura de las sesiones de participación cognitiva. Congrés "L'Educació Física Avui" (Barcelona). Consejo Superior de Deportes (España*). Revista de Educación Física, 10*, 5-8.

Soler, S., & Serra, P. (2018). La coeducació en l'esport, clau per a la igualtat. Barcelona.

V

Valdivia Moral, P. Á., Sánchez Pato, A., Alonso Roque, J. I., & Zagalaz Sánchez, M. L. (2010). La Coeducación En El Área de Educación Física En España: Una Reseña Histórica, 5, 77–53.

Valdivia Moral, P., Alonso Roque, J. I., Sánchez Pato, A., & Zagalaz Sánchez, M. L. (2013). La Experiencia Docente En Coeducación Del Profesorado de Educación Física, 17.

Valero Ancco, V. N., Condori Castillo, W. W., & Condori, Chura, R. M. (2019). Convivencia escolar y el estado emocinal en niños del sexto grado de educació primaria.

10. Annexos

ANNEX 1

ACTIVITAT 1: 10 passades	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu:** Treballar la passada de la pilota del rugbi mentre es corre . **Objectiu cognitiu:** aprendre a passar la pilota de rugbi cap enrere. **Objectiu afectiu:** companyonia i igualtat.
MATERIAL	➢ Pilota rugbi ➢ Cons
EXPLICACIÓ	
Dividim el grup classe en 4 equips per tal d'aconseguir més comprimís motor. A cada equip ha d'haver el mateix nombre de nines i de nins, o almanco s'intentarà en el cas que no sigui possible. El joc consisteix en què dins un espai delimitat per cons, l'equip ha de fer 10 passades amb la pilota per adquirir un punt. L'equip contrari pot interceptar la pilota en cas d'estar en l'aire però no la llevarà de les mans del seu oponent. Si a un membre de l'equip li cau la pilota o passa aquesta cap endavant serà punt per l'equip contrari. *Justificació dels valors:* - *Companyonia:* es un joc cooperatiu, per tant, tots els integrants del grup han de llançar la pilota. - *Igualtat:* s'ha de respectar el mateix nombre de nines i de nins dins un mateix equip. D'aquesta forma evitem comentaris sexistes a causa d'obtenir més o menys punts depenent del sexe.	

ACTIVITAT 2: Roba coes amb pilota	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu:** Treballar situacions per esquivar l'oponent mentre es corre i intentar aconseguir la pilota. **Objectiu cognitiu**: treballar la passada de la pilota cap enrere i prendre consciència de què si ens lleven la cinta dues vegades la pilota passa a l'equip contrari (placatge al rugbi). **Objectiu afectiu:** integritat, igualtat i respecte.
MATERIAL	➢ Petos de diferents colors ➢ Cons ➢ Cintes rugbi tag ➢ Pilota de rugbi

EXPLICACIÓ

Dividim el grup classe en dos equips diferenciats per dos colors de petos (important distribuir el mateix nombre de nenes i nens a cada equip). Cada integrant de l'equip portarà cintes de rugbi tag. El joc consisteix en què cada equip ha d'aconseguir el major nombre de cintes (i aferrar-les al seu cinturó) en un temps determinat, però només es pot llevar una cinta si el nen o nena té la pilota. En cas de voler passar la pilota, s'haurà de fer cap enrere.

Justificació dels valors:

- *Respecte*: respectar les normes del joc i sobretot, no fer mal a cap companya o company.
- *Integritat:* fem referència al joc net (jugar sense fer trampes), per tant ens basem en respectar les normes. No estarà permès llevar dues coes al mateix temps i a qualque nen o nena que no tingui la pilota.
- *Igualtat:* és important per evitar discriminacions o comentaris sexistes la igualtat en nombre de nenes i nens a cada equip.

ACTIVITAT 3: Tallar fils	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu:** encalçar un company o companya que has anomenat en començar o a un altre que ha passat pel mig tallant el fil. **Objectiu cognitiu**: dirigir l'atenció d'un company cridant el seu nom mentre es realitza una estratègia. **Objectiu afectiu:** companyonia.
MATERIAL	➢ Cons

EXPLICACIÓ

Els alumnes es distribueixen per tot l'espai delimitat per cons. Un nen o nena persegueix per agafar a un altre que corre però abans ha hagut de cridar el seu nom. Entre els dos hi ha un fil imaginari. Si algú el travessa per mig s'ha de perseguir a aquest i cridar un altre cop el seu nom, suposant que s'ha tallat el fil i que ara té un nou camí. Si et toquen, has d'encalçar a la persona que abans et perseguia.
El joc finalitza quan o decideix el docent.

Justificació del valor:

- *Companyonia:* es treballa la companyonia entre els propis alumnes, és a dir, si un alumne està apunt de ser agafat pel qui pilla aquest pot creuar-se al seu pas deixant així lliure al primer company.

ACTIVITAT 4: Gatxanco	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu:** Avançar per un recorregut emprant la melé com estratègia. **Objectiu cognitiu:** Treballar la melé de 3 persones. **Objectiu afectiu:** respecte, inclusió i igualtat.
MATERIAL	➢ Línies de la pista multiesportiva (si no hi ha emprar cordes)

EXPLICACIÓ

El grup classe es divideix en dos equips iguals en nombre de nens i nenes. Es situen a cada extrem de la pista multiesportiva. Juntament, el docent i els alumnes estableixen un recorregut per les línies marcades de la pista. Com a regla establim que tot l'equip ha d'arribar a l'altre costat i que si perden hem de tornar enrere. Tres alumnes de cada equip sortiran a la vegada caminant ràpid sobre el recorregut. Els dos trios s'enfronten en forma de melé. Qui fa recórrer més a l'altre oponent guanya i segueix el recorregut i el trio que ha estat derrotat torna al seu equip . El joc finalitza quan tot arriben a l'altre costat.

Observacions: abans de començar el joc els hi explicarem què és i com funciona una melé de tres membres.

Justificació dels valors:

- *Respecte:* s'ha de tenir respecte als companys tant de la pròpia melé com de l'oponent (volem jugar i passar-jo bé, no fer malbé al nostre company).
- *Inclusió:* aquest joc inclou a tots els membres de cada equip, de fet no pot guanyar fins que tot l'equip estigui junt a l'altre extrem del recorregut.
- *Igualtat:* és important per evitar discriminacions o comentaris sexistes la igualtat en nombre de nenes i nens a cada equip. Els trios per fer la melé han d'anar variat el nombre parell del sexe, és a dir, melé de dos nenes i un nen i després, una melé de dos nens i una nena, i viceversa.

ACTIVITAT 5: Aranya coixa	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu:** Avançar per un espai sense ser plaquejat. **Objectiu cognitiu:** treballar els placatges. **Objectiu afectiu:** respecte i integritat.
MATERIAL	➢ Matalassos

EXPLICACIÓ

Aquest joc consisteix en el típic joc d'Aranya en el qual un alumne es situa sobre una línia amb l'objectiu d'agafar o atrapar la resta de companys i companyes que intentaran creuar aquesta línia. No obstant, té una modificació. El sòl de la pista estarà recobert per matalassos i els alumnes , tant el que fa d'aranya com la resta, es desplaçaran amb els genolls (punt de recolzament). Així doncs, l'aranya per agafar haurà de fer un placatge.

Observacions: abans de començar el joc, el docent explicarà què és i com funciona un placatge.

Justificació dels valors:

- *Respecte:* han de respectar els límits del company per no fer mal quan es plaqueja. L'objectiu es passar-ho bé al mateix temps que realitzem un placatge.
- *Integritat:* un altre cop ens centrem en el joc net.

ACTIVITAT 6: Caçamines	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu**: descobrir els material mitjançant el desplaçament i xuts. **Objectiu cognitiu:** treballar xuts de rugbi. **Objectiu afectiu:** inclusió i igualtat.
MATERIAL	➢ Pilotes de rugbi ➢ Cons ➢ Taps de plàstic ➢ Pilotes de ping-pong

EXPLICACIÓ

Es distribueixen cons per tota la pista. Davall cada con, el docent sense que l'alumne ho sàpiga col·locarà o pilotes de ping-pong o taps de plàstic. Els alumnes es distribuiran en dos equips (igual nombre de nens i nenes) darrera la línia de xut. El joc consisteix en que el primer de cada equip xutarà una pilota de rugbi en direcció als cons. Si fereix amb la pilota a un con, es desplaçarà fins al con que ha tocat per veure si davall hi ha una pilota de ping-pong o un tap. El tap representa un punt per l'equip mentre que la pilota de ping-pong és nul·la. El joc finalitza quan ja no hi ha més cons per ferir i es fa un recompte de punts.

Observacions: abans de començar el joc practicarem com es xuta una pilota de rugbi.

Justificació dels valors:

- *Inclusió:* cada membre de l'equip és necessari per a què guanyi aquest. S'inclouen tots els jugador i a més a més, es dóna fins una tercera oportunitat per xutar en la direcció correcta.
- *Igualtat:* és important per evitar discriminacions o comentaris sexistes la igualtat en nombre de nenes i nens a cada equip. Tots tenen les mateixes oportunitats.

ACTIVITAT 7: Relleus	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu:** treballar diferents desplaçaments amb una pilota de rugbi a les mans. **Objectiu cognitiu:** treballar l'assaig. **Objectiu afectiu:** respecte, inclusió i igualtat.
MATERIAL	➢ Cons ➢ Pilota de rugbi

EXPLICACIÓ

Es fan diferents equips. Cada equip es col·loca en fila darrera un con. Quan el docent indiqui, el primer membre de cada fila sortirà i es desplaçarà fins als dos cons que té davant amb la pilota a les dues mans. Davant aquest cons hi haurà un membre de l'equip que intentarà bloquejar el pas de l'alumne que tingui la pilota. Aquest ha d'aconseguir esquivar-ho i marcar assaig. Els rols canvien cada dos assajos. Quan arribi, tocarà la mà al segon membre i aquest ja podrà sortir. No es pot sortir fins que es toquin la mà de següent. El joc finalitza, quan l'equip complet ha realitzat els dos rols i finalment, es farà un recompte dels assajos.

Justificació dels valors:

- *Respecte:* hem de parar atenció a les limitacions del company per no fer-li mal quan es bloqueja.
- *Inclusió:* cada membre del grup és important ja que el joc no finalitza fins que cada un hagi realitzat els dos rols.
- *Igualtat*: cada cop que hi hagi un nou bloquejador, haurà de ser de diferent sexe per així poder tenir el mateix nombre d'oportunitats per marcar assaig i per bloquejar. Això implica que hi ha d'haver el mateix nombre de nenes que de nens.

ACTIVITAT 8: Bàsquet 21	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu:** combinar l'acció de botar una pilota i encestar per mitjà d'un Touch. **Objectiu cognitiu:** treballar el touch. **Objectiu afectiu:** integritat, companyonia i inclusió**.**
MATERIAL	➢ Pilotes de bàsquet
EXPLICACIÓ	
Es divideix el grup classe en 4 equips, dos per cada cistella de la pista multiesportiva. El joc consisteix en què per equips han d'arribar a encestar 21 punts. La forma en què s'encesta és mitjançant un touch, és a dir, dos dels company de l'equip hauran d'aixecar (no molt alt i amb cura) un altre membre del mateix equip per a què aquest pugui encestar la pilota. *Justificació dels valors:* - *Integritat:* ens referim al joc net respectant les normes d'aquest bàsquet adaptat. - *Companyonia:* es treballa en equip i tots els membres d'aquest tenen un paper fonamental. - *Inclusió:* aquest joc hi te cabuda tot tipus de físic ja que és tan necessari els nens i nenes alts com els més baixos.	

ACTIVITAT 9: Baló torre	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu**: recórrer distàncies mentre es llança una pilota**.** **Objectiu cognitiu:** treballar la passada cap enrere i l'assaig. **Objectiu afectiu:** companyonia i igualtat.
MATERIAL	➢ Bancs ➢ Pilotes
EXPLICACIÓ	
El grup classe es divideix en dos equips (mateixos nins i nines a cada equip). Als extrems de la pista hi ha dos bancs, un per cada equip. Sobre aquests bancs hi haurà un membre de l'equip contrari que s'haurà d'anar canviant, primer una noia i llavors un noi i a la inversa. Aquest alumne no podrà baixa del banc. El joc consisteix en fer arribar la pilota al nen o nena que estigui sobre el banc. La pilota s'ha de passar cap enrere. Un cop que la nena o nen del banc tingui la pilota, haurà de agafar-la amb les dues mans i tocar el banc. Així es considerarà punt. El joc finalitza passat el temps determinat. *Justificació dels valors:* - *Companyonia:* tots els membres de l'equip tenen el mateix objectiu. Han d'establir estratègies entre ells i el nen o nena del banc. - *Igualtat*: és clau en la coeducació no associar rols o funcions segons el sexe de l'alumne. Per aquest motiu, durant el lloc, a més d'haver el mateix o similar nombre de nens i de nenes, els rols canvien constantment.	

ACTIVITAT 10: Circuit de relleus	
OBJECTIUS	**Objectiu motriu:** completar un circuit d'equilibri, força i xuts. **Objectiu cognitiu:** treballar els xuts amb una pilota de rugbi. **Objectiu afectiu**: inclusió i igualtat.
MATERIAL	➢ Bancs ➢ Pilotes de rugbi ➢ Cercles ➢ Cons ➢ Piques

EXPLICACIÓ

El grup es divideix en 4 equips per augmentar el compromís motor. Cada equip es situarà al darrere d'un con. El circuit de relleus consta de tres parts: la primera part, han de botar amb els peus junts dintre de tres cercles consecutius, llavors la segona part, córrer per sobre un banc sense perdre l'equilibri i finalment, xutar una pilota de rugbi, que estirà col·locada sobre un con, i ferir entre dues piques. Acabat el circuit, torna pel costat corrent i ha de xocar la mà al següent de l'equip per a què aquest surti. El joc finalitza quan tots els membres de l'equip acaben el circuit.

Justificació dels valors:

- *Inclusió:* tots els membres de l'equip tenen la mateixa importància i les mateixes oportunitats de llançar entre les dues piques.
- *Igualtat:* és clau en la coeducació no associar rols o funcions segons el sexe de l'alumne. Per aquest motiu, durant el lloc, a més d'haver el mateix o similar nombre de nens i de nenes, els rols canvien constantment.